

Politični pregled.

Notranje dežele.

Delegaciji ste si zaključili dne 7. in 8. t. meseca, potem ko so dognali soglasje sklepov obeh delegacij. Drž. zbor se je sešel 16. t. m. Razpravljali so v tem zasedanju o načrtu kazenskega zakona; o raznih gospodarskih predlogih, kakor n. pr. o obrtni postavi, o postavi za lokalne železnice; o davčni reformi itd. — V davčnem odseku dognali so že mnogo §§. te postave. Zanimivo za naše razmere je določba, da novega dohodninskega davka ne bodo plačevale družbe, katere slone na vzajemnosti in ni njih namen upravljati dobiček, toraj družbe, ki imajo namen skrbeti za delavce za čas njih bolezni, za slučaj ponesrečenja ali onemoglosti, za preskrbovanje vdov in sirot, za pogrebe itd. Tudi poštna hranilne vloge bodo proste davka, potem gospodarske zadruge, katere svojih združnikov pridelke skupno pridelavajo in prodajajo. Od čistega dobička (za določitev davka) se imajo odšteti darila, ki jih družbe (n. pr. hranilnice) dele dobredelnim namenom in zavodom, ali kateri tovarnar ali družba podeli delavcem za bolniški zaklad itd.

Tržaško prizivno sodišče je odredilo, da si morata okrajna sodišča v Piranu in v Kopru tekem jednega meseca dobaviti poleg že obstoječih italijanskomenških napisov, pečatov in tiskovin tudi slovenske. C. kr. namestništvo je ustavilo sklep mestnega zbora zastran italijanskih zemljevidov v slovenskih ljudskih šolah. Zato velik krik in ropotanje v lahonskem Izraelu. — Volilci I. okraja tržaške okolice imeli so 6. t. m. volilski shod v Škednju. Posl. vit. Nabergoj je poročal o svojem delovanju v državnem in mestnem zboru, volilci so mu izrekli zahvalo in neomenjeno zaupanje. —

Na Spodnjem Štajerskem se je 6. t. m. vršil vo-

LISTEK.

Čudne navade.

Iz zapuščine r. Štefana Kocijoniča.

1. Kadar zamorski kralj kihne, koj vsi pričujoči „*Bog pomagaj!*“ zavpijejo, da se po celem kraljevskem dvoru sliši, ter vsi dvorjani, služabniki, služabnice ravno tako na vse gerlo „*Bog pomagaj!*“ ponavljajo. Kedar to slišijo bližnji sosedje, in tisti, ki so na terzišči, tudi oni „*Bog pomagaj!*“ zavpijejo. In tako se zgodi, da na vsako kraljevo kihnenje, bi djal, v enem trenutku celo mesto z „*Bog pomagaj!*“ odzdravlja.

2. Ako je pri zamorcih kralj na eno oko slep, mislijo, da morajo vsi v njegovi rodovini, in vsi njegovi služabniki tudi na eno oko slepi biti, tedaj jim eno oko izderejo. Čudna navada, kaj ne? Na Francoskem se je nekadaj kaj temu enakega prigodilo. Nosili so po starem vsi možki dolge brade. Ko pa je prav mlad, še golobrad kralj na prestol prišel, mislili so si njegovi dvorjani, da se ne spodobi, da oni dolge brade nosijo, med tem, ko njih gospodar brade nima. Začeli so se tedaj briti, in se v kratkem so vsi francozi, in za njimi Nemci, in Italijani itd. začeli se briti. Še le v naših časih se se dolge brade zopet nositi začele.

3. V Beociji so dolžnike, ki niso imeli s čim svojih dolgov poplačati, očitno na terg pripeljali, kjer so se morali usesti ter so jim preveznjen škaf

lilni shod v Slovenski Bistrici, na katerem se je sklenila ostra resolucija proti koalicijski vladi, ker ni izpolnila pogojev, vsled katerih so se slov. poslanci pridružili koaliciji. Poslanec Robič je obljubil, da izstopi iz Hohenwartovega kluba, če ne bodo v poštev vzete v proračunu slovenske paralelke na Celjski gimnaziji ali pa če se bo dotična točka odklonila v odseku ali v zboru.

Kranjski socijalisti so poskusili prodajati svojo modrost v Ljubljani, kjer so sklicali ljudski shod. Tega shoda pa se je udeležilo toliko udov katoliškega delavskega društva, da so bili ti v večini; zato so socijalisti začeli razsajati in kričati, da je vladni zastopnik shod zaključil. Na Kranjski gori so imeli na cesarjev godovni dan dva znamenita shoda, namreč ustanovitev posojilnice in zbor Ciril-Methodove podružnice. Bil je tisti dan tudi kontrolni shod tam in je na prosto ljudstvo prav dobro vplivalo, da sta poslušajoča častnika in vsi drugi uradniki šli v cerkev in bili pri sv. opraviilu. —

Dolenje avstrijski katoličani so sklenili, da skličejo katoliški shod, ki se ima vršiti 12. in 13. novembra t. l.

Česka. Generalni avditor Höchsmann je naprosil poslanca Pacak-a naj mu dopošlje vez material, kolikor ga ima o slabem ravnanju z vojaki in o neupoštovanju narodnih pravic. —

Ogrska magnatska zbornica je zavrgla načrt o svobodnem izvrševanju vere, oziroma o dovoljenju brezverstva in o recepciji judov. Katoliškim in pravoslavnim cerkvenim dostojanstvenikom pridružili so se tudi protestantje, ki so glasovali za civilni zakon. Ustrašili so se posledic, katere bi bile neizogibne za nraavnost, ako bi se postavno določilo, da sme kdo iz krščanstva pristopiti k judovski veri ali pa tudi k nobeni. —

ali pa brento na glavo postavili, in je tako pred vsim ljudstvom osramotili. Ako bi bila ta navada pri nas, kaj menite, koliko njih bi sedelo na Travniku z brento ali s škafo na glavi?

4. Kadar Perzijanski kralj koga obsodi, da ima biti tepen, obsojenec vselej kralja visoko hvali, češ, da je bila to zanj velika čast, da se je kralj nanj spomnil.

5. Tatarji ne ostanejo nikoli dolgo na enem mestu, ker menijo, da na enem mestu dolgo ostati, nesrečo kaže. Kadar tedaj hočejo komu kaj slabega želeti, rečejo: *Bog ti daj vedno na enem mestu čepeti!*

6. V Kalekuti kralj, vsa njegova rodovina, in vsi polemiki nikdar ne jedo ne mesa, ne rib, in sploh ničesar, kar pride od živeče živali stvari.

7. Med drugimi čudnimi verami je na Perzijanskem in v izhodni Indiji tudi ta le: *Krava* jim je njih bog. Kravji častivci vsako jutro naj poprej pred kravo pokleknejo in jo molijo. Dokaj so srečni, ako zamorejo umirajoči kravo zraven sebe imeti. Umirajoči derži kravo za rep. S kravjekom se mažejo po obrazu in po družih udih svojega života; bolje se jim zdi to, kakor da bi se z najdražimi dišavami mazili.

8. Pri nas v Evropi je sploh navada, da se odkrivamo, kadar ali v cerkev gremo, ali pa hočemo koga pozdraviti, in mu svoje spoštovanje skazati. Na Kitajskem pa je nasprotna navada. Kdor se pred drugim odkrije, zasramuje ga. Oni se v belo oblačijo, kadar žalujejo za rajnikom, pri nas pa se ljudje v černo oblačijo.

Vuanje države.

Za italijanske kolonije v Afriki so sv. Oče imenovali apostolskega prefekta kapucinskega patra Carbonara. — Za anarhiste ustanovi italijanska vlada posebno kolonijo v Afriki. Dosedaj je že 3000 anarhistov obsojenih na prisilno bivanje. — Sv. Oče papež obrnili so se do vseh cerkvenih dostojanstvenikov, kjer žive ukupno katoliška in vztočna veroizpovedanja, da bi vplivali kolikor moči na visoko svečenstvo vztočne vere za združenje obeh cerkva v zmislu papeževe enciklike. Nadškofu Stadlerju v Serajevu so pisali še posebno pismo. —

Zarad Kitajsko-Japonske vojske sporazumeli so se Rusija, Angleška, Francoska in Italija, da bodo postopale skupno v varstvo evropskih podanikov na Kitajskem. Avstrija je bojda svoje podanike izročila v varstvo Nemški oblasti. — V vojski so Kitajci zmeraj na slabšem; na Mongolskem je bruhnila ustaja in je ljudstvo izgnalo vse kitajske davkarje in uradnike. Japonsko vojno brodovje gospodari v Pečilskem zalivu, Koreja je vsa v Japonskih rokah, v Pekingju je zarad strahu pred Japonci vse zmešano. Anglija poskuša pregovoriti evropske vlado, da bi naredile konec japonsko-kitajski vojski. —

Ruski car boleha in se v kratkem preseli na Krf zavoljo milejšega podnebja. — Carja spremi na Krf carjevič, ki potem gre v Darmstadt po svojo nevesto princesinjo Alice. Dokler bo car odsoten, bo vladarsko oblast izvrševalo regentstvo, kateremu bo predsednik knez Mihajlo. —

D o p i s i.

Sv. Lucija ob Soči, 12. Oktobia. V števil. 18. tega našega ljubčka priobčil sem bil dopisič o zidanju našega novega kaplanišča. Vsa ta reč je takrat še

9. Egipčanski kralj Amasis je postavo dal, da mora vsako leto vsakdo pri gosposki dokazati, s čim se živi; kdor tega izkazati ni mogel ali ni hotel, je bil v smrt obsojen.

10. Pri Brahmanih v Indiji so se otroci, ki niso hotli učiti se ali sicer kaj koristnega delati, tisti dan brez kosila puščali.

11. V izhodni Indiji so prešestvavca k staršem pripeljali, in starši so njega in njo umorili. Pri Saksoncih se je morala prešestvavka sama zadaviti, potem so jo sežgali, in nad germado prešestvavca obesili. Pri Egipčanih je dobil prešestvavec tisoč palic prešestvavki pa so odrezali nos. Kumani so prešestvavko ven na terg postavili, da so jo vsi videli; potem so jo na osla posadili, in po mestu okoli kazat vozili. Pri starih Nemcih je mož svoji nezvesti ženi lase odstrigel, in pred seboj gnal in tepel, dokler ni duše pustila.

12. Turki papir visoko spoštujejo, ker se nanj piše ime Božje, zato pa tudi nobenega papirčeka na tleh ne puste ležati. Ako zagledajo kje na tleh kak papirček, koj, ga vzamejo, pa v kako špranjo ali luknjo vtaknejo, da ga nobeden z nogami ne potepta.

13. Babitačanje so vse zlato v zemljo zakopavali, da ne bi ktereга oslepilo, in od poti pravice ne zapeljalo. Kje najdemo v naših dueh še kaj takih ljudi?

(Dalje prih.)

nekako v zraku visela: kupec in prodajalec — dragače najbolja prijatelja — sta si hudo nasprotovala in nagajala, kazala sta oba, da — znata. Slednjič sta se nasprotovanja vendar naveličala, začela sta si od daleč nekako zaljubljeno pomežikovat, na smeh se držat, drug drugemu se približevat, nazadnje sta se čisto zblížala, in — plosk v roko! — kupčija je bila sklenjena v veliko veselje obeh. Ali je tudi poljub miru zapečatil kupčijo, ne vem povedat, kar me ni bilo zraven.

Reci ti, kar hočeš jaz rečem, da se ni vže davno v naši župniji tako važna kupčija sklenila, pomenljiva za župnijo za vse bodoče čase, res doboznamivna.

Vsi pametni farani so zadovoljni in veseli, da bo stalo novo kaplanišče na takó primernem kraju. Na pomlad začnemo zidanje z božjo pomočjo čilo in prožno. Kar sem rekel, rečem še: Ni potrebno drugega. kakor, da se nekoliko vjezimo, in zaželjeno kaplanišče bo do prihodnje jeseni gotovo.

Vseh faranov zahvalo zaslužil si je pa naš župan Jožef Munih, kateri si je v dosego tega namena največ prizadel in kateri je prečvrst, da bi prej počival, kakor da bo po dovršenem delu veselo vzkliknil: hvala Bogu! —

Božje Srce Jezusovo, katero se je mej nami majhnimi in nevrednimi vže davno mogočno vtaborilo, je združilo zdaj naše različne misli v eno samo — pravo misel, Ono nam bo tudi zanaprej pomagalo. Zau-pajmo!

Iz Trsta. Z veseljem smo prečitali vvodni članek 19 št. „Prim. lista,“ da si mislite tam pri vas v Gorici ustanoviti katoliško družbo za Slovence. Če je potrebna v Gorici, ali ni še bolj potrebno v Trstu in okolici?

Večkrat sami sebe tolažimo in pravimo: Naš narod je dober, je še versko-nravno nepopačen, tedaj nima še toliko potrebe da se vvađejo katoliške družbe; kajti kaj bi še klicali: „volk gre, volk gre,“ ko ga nikjer ni. Da bi bilo vse to res kakó bi bil človek vesel; ali to je le deloma res. Kajti ako primerjamo naš narod pri Trstu z italijanskim narodom ravno tam smemo reči, da naš narod zlasti v versko-nravnem oziru je nekoliko boljši od italijanskega. Vendar ako opazujemo naše ljudstvo od bliže ne gledé na drugo narodnost se kmalu lahko prepričamo, da med tem narodom zmiraj bolj peša versko prepričanje in pa npravno življenje. Cerkve so vsako nedeljo bolj prazne; posebno moškega spola zlasti mlajših je prav malo videti pri maši, še manj pri pridigi, še manj pri sv. zakramentih. Tudi za koristne družbe, za podučne knjige in časopise je pri nas premalo zanimanja. N. pr. družbe sv. Mohora se naša mladina ne poprijema, kakor bi se imelo pričakovati od nkaželjne mladine. Nekoliko zanimanja se pokaže vselej pri vstanovitvi kakega bralnega in in pevskega društva ali to navdušenje navadno prehitro poneha. A če naš mlajši rod ne najde svojega veselja v cerkvi, v koristni družbi, pri knjigi, najde ga pa žalibog po krčmah, kjer pije in vpije najde veselje pri onih veselicah, ki so združene s plesom. Slovenskega petja se prav malo sliši, a sliši se tuljenje falotskih italijanskih pesmij; sliši se kako mnogi mešajo v milo slovenščino strašne bogokletne italijanske izraze, s katerimi se Bogu velika krivica dela.

Verh tega naj se pomisli, da se vsi stariši ne brigajo za svojo mladino, kakor bi se morali. Nadalje v mestu in v spodnji okolici radi velicega števíla